

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BJÖRKBERGET

Detta dokument är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2007-11-30 om "Bildande av naturreservatet Björkberget i Jokkmokks kommun".

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT OM PLANEN	2
1.1	UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	2
2	RESERVATETS SYFTE	2
3	UPPGIFTER OM RESERVATET	3
4	BESKRIVNING AV RESERVATET	3
5	SKÖTSELOMRÅDEN	4
5.1	NATUR	4
5.1.1	VÄRDEKÄRNA SKOG	4
5.1.2	UTVECKLINGSMARK SKOG	5
5.1.3	ARRONDERINGSMARK	5
5.2	FRILUFTSLIV	5
5.2.1	INFORMATION	5
5.3	GRÄNSER	6
6	RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET	6
7	SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER	6
8	SAMMANFATTNING AV SÄRSKILDA ENGÅNGSÅTGÄRDER	7

BILAGOR

- A. Översiktskarta
- B. Avgränsning och information
- C. Information
- D. Funktionsklasser
- E. Artlista

1 ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Björkberget**. Vid skötseln ska förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

Naturreservatet ingår även i det europeiska nätverket för bevarande av biologisk mångfald, Natura 2000, vilket innebär ett nationellt ansvar att upprätthålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som finns inrapporterade inom området. Det finns en särskild bevarandeplan för Natura 2000-området.

Naturreservatet Björkberget har en låg anläggningsgrad och ett relativt lågt skötselbehov både vad gäller anläggnings- och naturvårdsskötsel.

Reservatets geografiska läge finns markerat på bilaga A medan bilaga B visar var informationsskyltar är placerade. Bilaga C visar reservatets avgränsning och bilaga D visar indelning i funktionsklasser.

1.1 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

- Denna skötselplan skall ses över inom tio år. Om det då anses nödvändigt ska planen med dess ingående skötselmål revideras.
- Skötselansvarig ska vart tredje år lämna en kortfattad skötselrapport till länsstyrelsen. Rapporten ska redovisa vilka skötselinsatser som gjorts, kostnader för dessa samt om behov av större åtgärder finns. Rapporten ska även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet.
- Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder skall meddelas till länsstyrelsen omgående.
- Eventuella brott mot reservatsföreskrifter ska anmälas till länsstyrelsen omgående.

2 RESERVATETS SYFTE

Syftet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Områdets naturskogsqualiteter samt dess opåverkade karaktär ska stärkas och bevaras. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploatering och arbetsföretag i området förhindras.

- Området sköts enligt fastställd skötselplan.

3 UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Björkberget
Kommun:	Jokkmokk
Lägesbeskrivning:	15 km VSV om Vuollerim
Fastigheter och ägare:	Padjerim 3:19, Staten genom Naturvårdsverket.
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Areal:	257,2 ha
Naturtyper:	Skogsmark 213,7 ha, varav produktiv skog 201 ha Vatten 17,9 ha Myr 25,6 ha
Sameby:	Jåhkågasska, Sirges, Tuorpon och Udtja samebyar
Natura 2000:	Björkberget SE0820721
Naturtyper enligt Natura 2000 framgår av länsstyrelsens bevarandeplan för området.	

4 BESKRIVNING AV RESERVATET

Björkberget är exempel på en äldre, lövrik successionsskog efter brand. Lövrik blandskog dominerar i området, i norra delen finns ett mosaikartat område med tjärnar, myrar och tallskogspartier. Skogen i området är uppkommen efter en brand för ca 200 år sedan och skogens ålder är därför runt 150-200 år.

Skogen är flerskiktad med stor diameterspridning mellan träden. Fläckvis är den betydligt äldre och det rör sig då om fuktstråk där skogen eller huvuddelen av träden överlevt den senaste branden i området. Här är de gamla granarna kring 300 år. Bitvis är granskogen draperad med hänglavar, och då framförallt garnlav. I området har ett stort antal fynd av rödlistade svampar och lavar gjorts, dels knutna till gammal säl och asp, men också till partier med äldre granskog.

Mängden död ved varierar men är överlag måttlig med fläckvisa koncentrationer. Det finns gott om gamla, nästan helt nedbrutna lågor vilka sannolikt utgörs av branddödade granar som stått torra långt efter branden. Brandsår förekommer sparsamt i området i form av kolade stubbar och rotvältor.

I den norra, sjörika delen av området, växer mestadels ca 150-200-årig, senvuxen tallskog. Här finns bitvis gott om spår av avverkning i form av stubbar, men skogen verkar sedan dess inte ha berörts av skogsbruk och har överlag en naturligt ogallrad struktur. Tillgången på död ved är bitvis god. Området är med sin rikedom på små klarvattentjärnar och mosaikartade struktur mycket naturskönt och tallskogen är ljus och lättvandrad.

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Reservatet har indelats i tre skötselområden; Natur, Friluftsliv och Gränser.

5.1 NATUR

Skogsmarken i reservatet delas in i olika funktionsklasser. Detta görs bland annat för att underlätta uppföljning och dokumentation av skyddad natur.

De olika klasserna är:

- Värdekärna – ett sammanhängande naturområde som bedöms ha en stor betydelse för fauna och flora och/eller för en prioriterad naturtyp.
- Utvecklingmark – mark som i dagsläget har ett begränsat naturvärde men som bedöms ha förutsättningar att utveckla och förstärka värdekärnans naturvärde.
- Arronderingsmark – mark utan påvisade naturvärden som tagits med i reservatet främst för att förbättra reservatets geografiska utformning eller för att minska intrånget för fastighetsägaren.
- Skyddszon – ett område i anslutning till värdekärna lämpligt som skydd mot negativa förändringar av värdekärnans naturvärden.

Funktionsklassindelningen av Björkberget framgår av kartbilaga D.

5.1.1 VÄRDEKÄRNA SKOG

Björkbergets centrala delar samt en mindre del i sydväst utgör skoglig värdekärna. Området hyser höga naturvärden som framförallt är knutna till gamla lövträd som asp och sälg, men även gammal björk. Tre olika gelélavsarter är påträffade i området, dofttickan är tämligen allmän och lunglav är en karaktärsart i området. Lövandelen varierar mycket men uppskattas att i genomsnitt vara ca 10-15 % av grundytan. I området finns fynd av flera rödlistade arter på gran och granved, såsom taigaskinn, lappticka, rosenticka och liten sotlav.

Skogen är delvis påverkad av plockhuggning men stora delar saknar helt spår efter avverkning. Fläckvis finns rikligt med död ved med framförallt stormfällda träd eller gamla, kraftigt förmultnade lågor. Dessa är troligen rester av den branddödade skogen. Det förekommer även granöverståndare som nu är så gamla att de börjar dö av och bilda lämpligt substrat för t.ex. tickor.

Även skogen i norra delen av Björkberget klassas som värdekärna.

Skötselmål

- Områdets naturvärden ska bevaras och växt och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Störningar som t.ex stormfällningar och insektsangrepp ska ha ett så naturligt förlopp som möjligt.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselinsatser är aktuella för området.

5.1.2 UTVECKLINGSMARK SKOG

I reservatets södra del finns ett område med ca 60-årig lövrik blandskog som mest troligt vuxit upp efter en hård avverkning för ca 60-70 år sedan. Ungskogen är självföryngrad och ser ut att ha lämnats för fri utveckling. De vanligaste trädslagen är björk och gran men det finns också gott om sälg och även spridda aspar. Trots att detta är en sekundärskog efter avverkning är det en mycket värdefull förstärkning av den gamla lövrika skogen i värdekärnan. Då lövrika brännor är ett övergående stadium i dessa skogars successionsförlopp efter brand är det viktigt att de arter som lever på gamla lövträd kan sprida sig till nya substrat efterhand som de gamla lövträden dör. På så sätt utgör detta bestånd framtiden för många av arterna i reservatets kärnområde.

Skötselmål

- Naturvärdena på dessa marker ska öka. Målet är att dessa områden inom en 50-årsperiod ska utveckla naturvärden motsvarande en skoglig värdekärna.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselinsatser är aktuella för området. Skogen ska självgallra för att utveckla naturskogskaraktär.

5.1.3 ARRONDERINGSMARK

Arronderingsmark förekommer längs reservatsgränsen där mindre delar av hyggen flikar in i reservatet.

5.2 **FRILUFTSLIV**

5.2.1 INFORMATION

En gemensam informationsplats för flera planerade naturreservat planeras uppföras där vägen går över Görjeån, strax söder om Kåikul. En mindre informationsskylt ska placeras i anslutning till reservatet.

Skötselmål

- Informationstavla ska finnas vid informationsplats vid Görjeån.
- Samtliga informationstavlor ska vara i gott skick.
- Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor enligt gällande standard ska tas fram och monteras upp.
 - En informationstavla ska sättas upp på den gemensamma informationsplats som planeras vid Görjeån.
 - En mindre informationsskylt ska placeras i anslutning till reservatet.
- Skyltningen ses över regelbundet och röjning av sly sker vid behov.

- Information om reservatet ska läggas ut på länsstyrelsens hemsida inom två veckor från att beslutet vunnit laga kraft. Information på webben ska uppdateras vid behov.

5.3 GRÄNSER

Skötselmål

- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade enligt gällande standard.

Skötselåtgärder

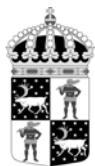
- Reservatets gränser ska märkas upp enligt standard.
- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart tionde år.
- Vid behov röjs rågångar och otydliga markeringar åtgärdas.

6 RIKTLINJER FÖR SPONTANA BRÄNDER I RESERVATET

Om spontan brand uppstår i reservatet ska släckning ske med så skonsamma metoder som möjligt. Vid släckning ska naturliga begränsningslinjer som vägar och vattendrag utnyttjas i första hand. Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras.

7 SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

	Vad	Ansvarig	När
5.2.1	Information		
	Kontrollera att informationsskyltarna innehåller aktuell information och är läsbara. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Skötselansvarig	Vart tredje år
	Röjning av sly runt tavlan ska ske vid behov.	Skötselansvarig	Vart femte år om så är nödvändigt.
	Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	Vid behov
5.3	Gränser		
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart tionde år

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2007-11-30

Bilaga 4

7 (7)

Diarienummer
511-6487-03

RegDOS ID
NR2013022

8 SAMMANFATTNING AV SÄRSKILDA ENGÅNGSÅTGÄRDER

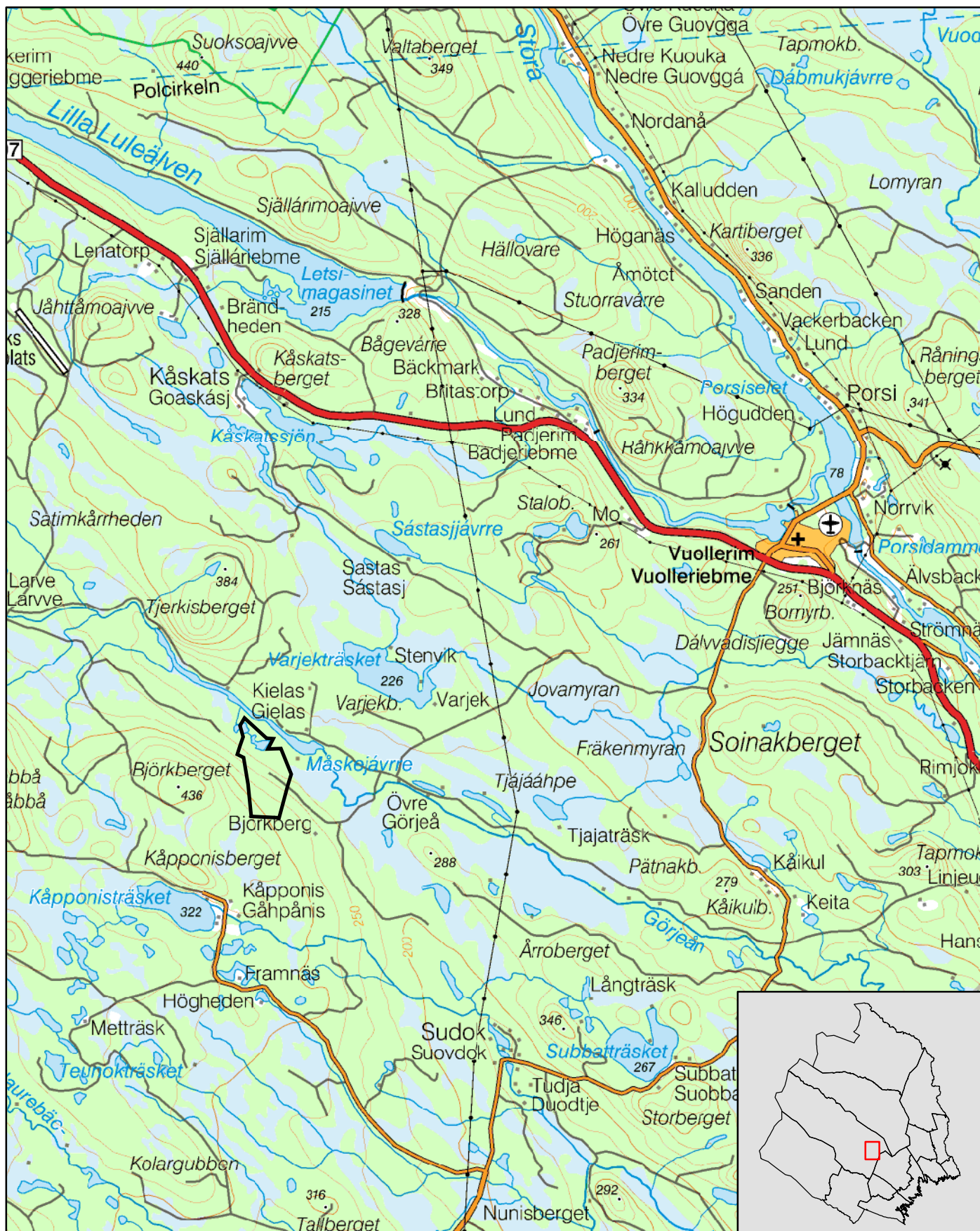
	Vad	Ansvarig	När
5.2.1	Information		
	Informationstavlor ska tas fram.	Länsstyrelsen	2008
	Ovanstående skyltar monteras upp.	Skötselansvarig	2008
	Information läggs ut på länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	2007
5.3	Gränser		
	Reservatets gränser ska märkas upp enligt standard.	Skötselansvarig	2007/2008

Naturreservatet Björkberget

Översiktskarta

Skala 1:150 000

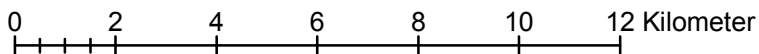
Länsstyrelsen
Norrbotten

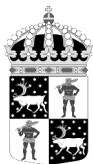

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

Gräns för naturreservatet

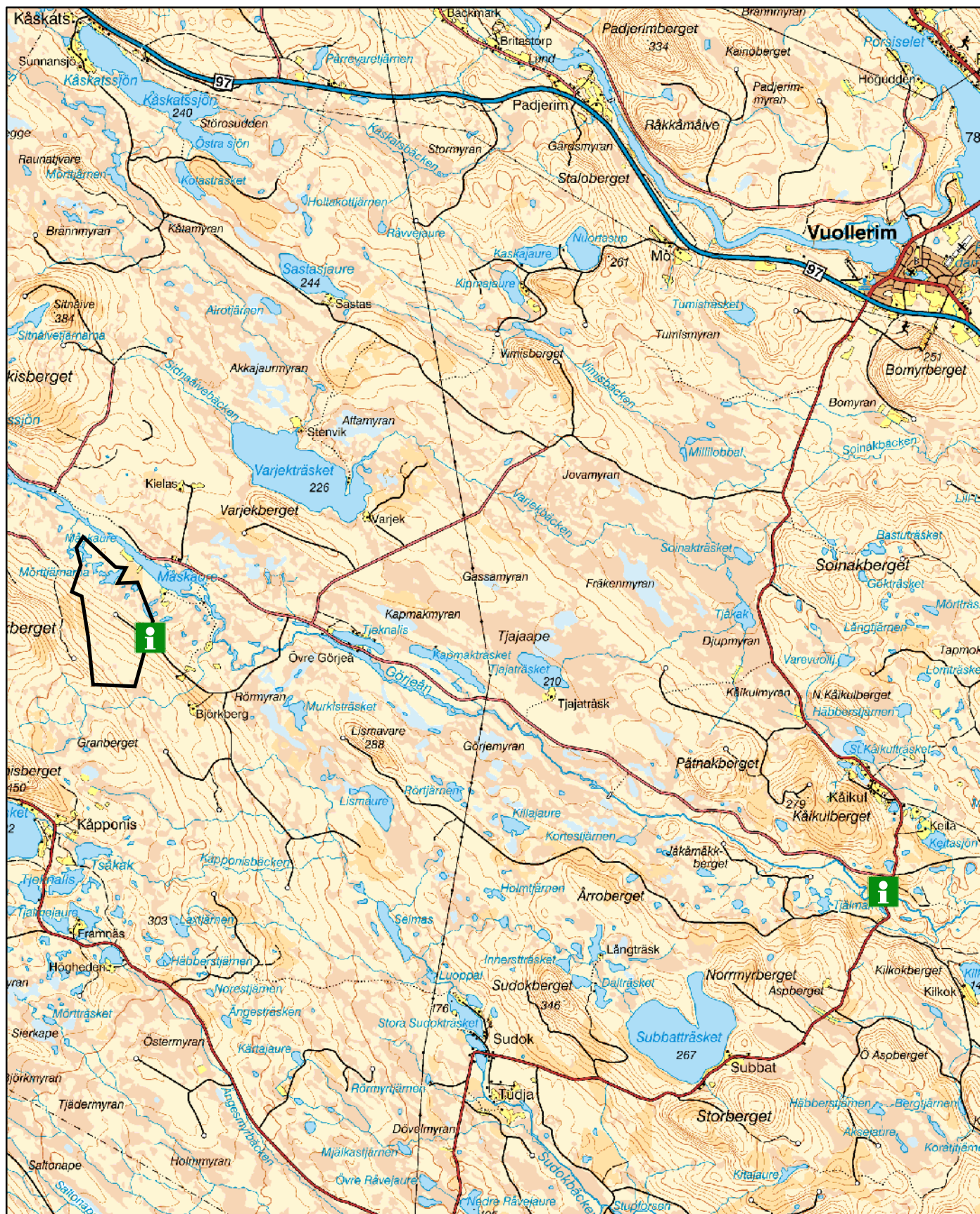

Naturreservatet Björkberget

Information

Skala 1:100 000

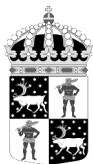
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreservatet

0 1 2 3 4 5 6 7 kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-6487-03

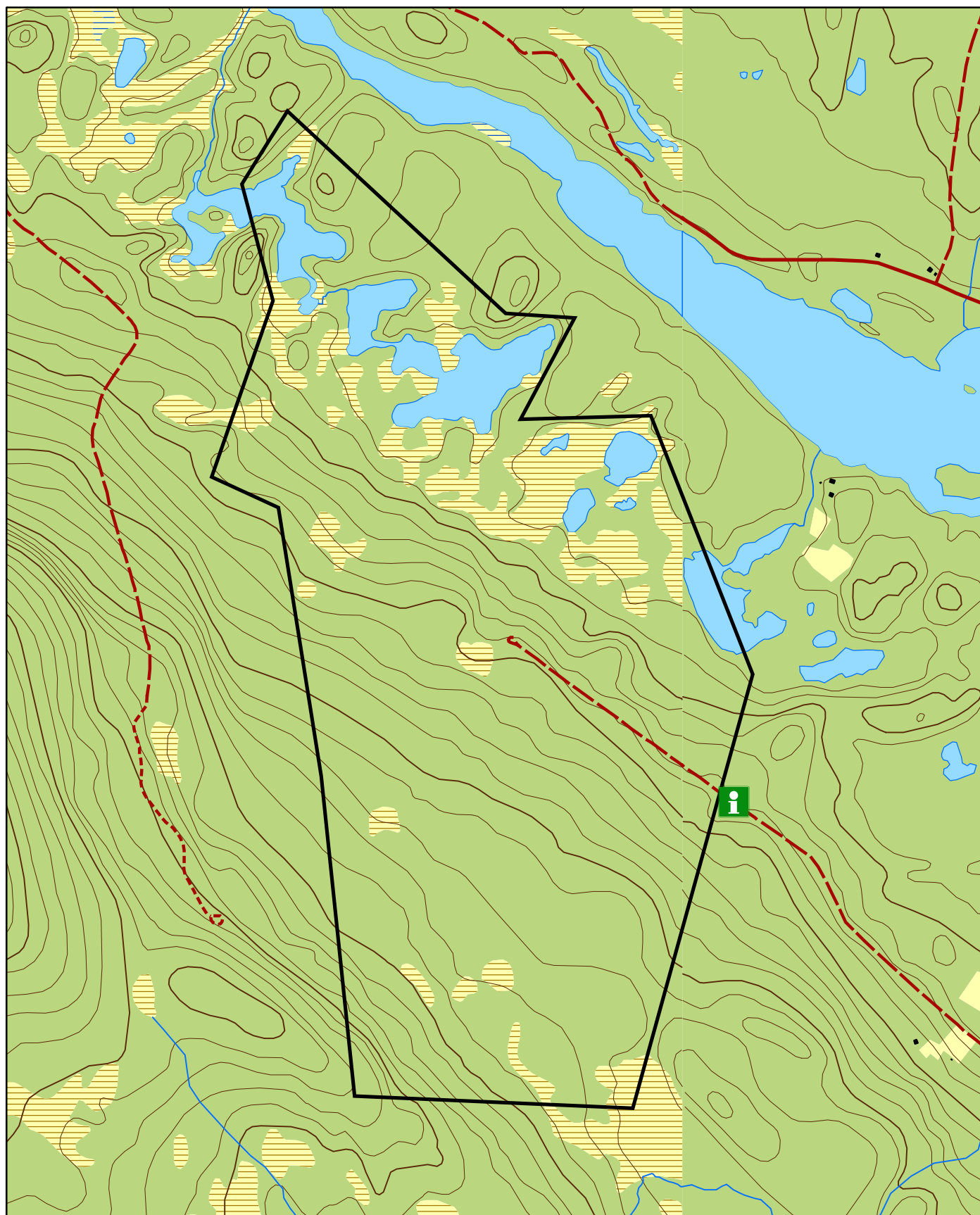
NR2013022

Bilaga C

Naturreseptatet Björkberget

Avgränsning och information

Skala 1:15 000

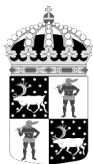

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptatet

0 0,5 1 kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-6487-03

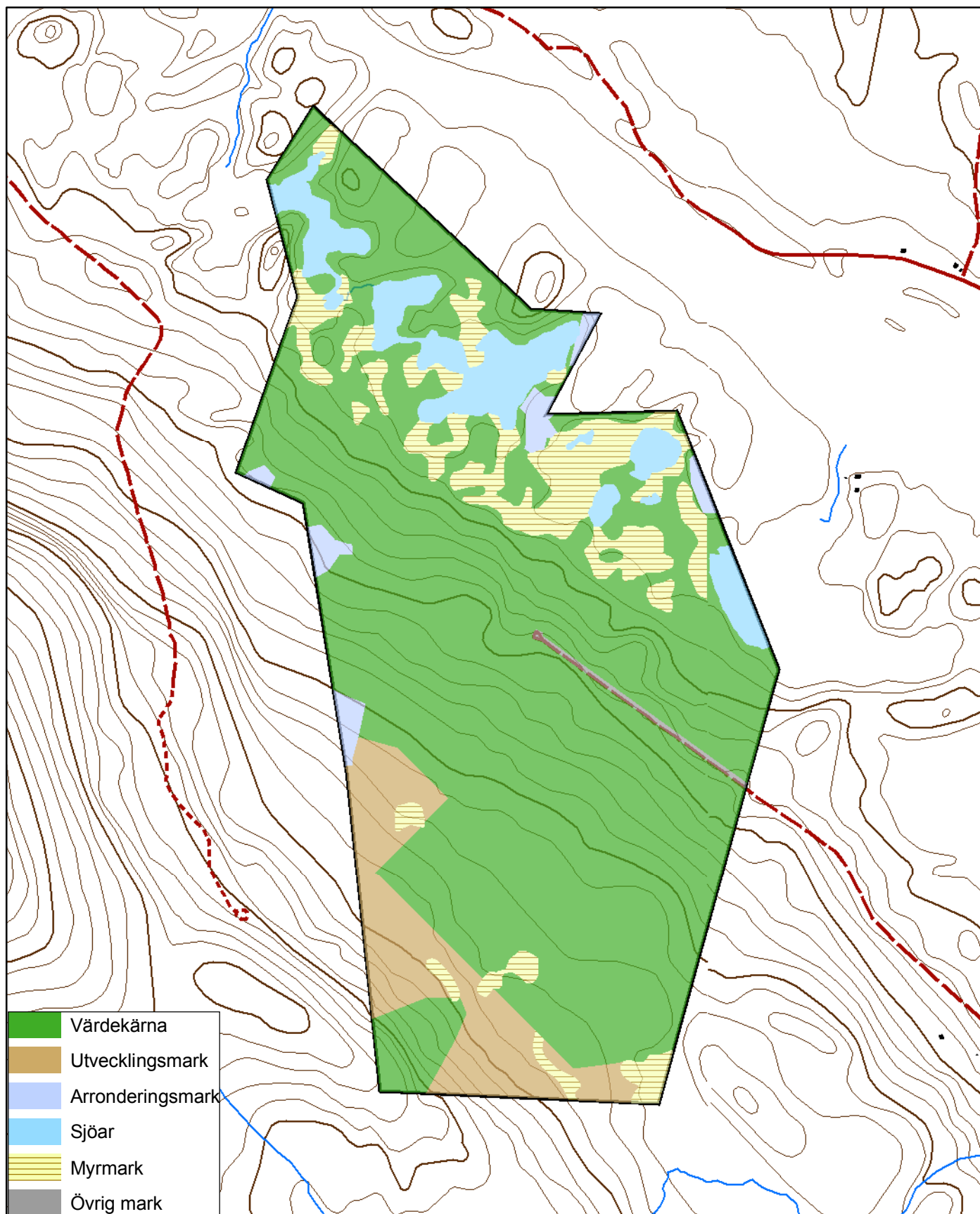
NR2013022

Bilaga D

Naturreservatet Björkberget

Funktionsklasser

Skala 1:15 000

© Copyright Lantmäteriet 2007. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

Artlista Björkberget

	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori enligt rödlistan
1.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
2.	Kornig nållav	<i>Chaenotheca chlorella</i>	
3.	Vitskaftad svartspik	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	NT
4.	Liten aspgelélav	<i>Collema curtisporum</i>	VU
5.	Rosettgelélav	<i>Collema fragrans</i>	EN
6.	Stiftgelélav	<i>Collema furfuraceum</i>	NT
7.	Liten sotlav	<i>Cyphelium karelicum</i>	VU
8.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
9.	Doftticka	<i>Haploporus odorus</i>	VU
10.	Harticka	<i>Inonotus leporinus</i>	NT
11.	Taigaskinn	<i>Laurilia sulcata</i>	VU
12.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
13.	Skrovellav	<i>Lobaria scrobiculata</i>	NT
14.	Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	
15.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
16.	Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
17.	Lämmelporing*	<i>Piloporia sajanensis</i>	EN
18.	Gammelgranskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
19.	Rosa skärelav	<i>Schismatomma pericleum</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. NT=Missgynnad, VU=Sårbar, EN=Starkt hotad
*) Ej mikroskopierad varför artbestämningen inte är helt säker